

TITULUS DECIMUS-QUARTUS.

Delas fieldades, y administraciones en que se ponen las rentas reales por defecto de arrendarse.

Superioribus proximis titulis dictum est de concernentibus locationes reddituum Regiorum, & cum adsunt eorum conductores, nunc autem immediatè sequitur titulus noster disponens quid erit agendum si nullus adsit eorum conductor.

IN LEGEM PRIMAM.

- 1 Susceptores qui dicantur.
- 2 Exactores collectarum per Praesidem & Rectores civitatum eligendi sunt.
- 3 Subhastario debet fieri presentibus officialibus, & quoto tempore, num. 4.
- 5 Conductores Gabellarum fide-jussiones idoneas prestare debent.

SUMMARIUM.

Quando & quomodo, & per quos redditus Regii extrahendi sunt ad publicam subhastationem & fidelibus & administratoribus commendandi quoties conductores eorum non reperiuntur, vel ob aliam causam & impedimentum, declarat lex hac.

Ibi, Que cada un concejo, Junctis verbis sequentibus, Nombren y pongan entretanto fieles y cogedores. Nam, ut inquit, Conf. in l. super creandis. C. de jur. fisci libro 10. super creandis susceptoresibus

periculo procuratorum Rei dominice dispositionem tuæ sublimitatis firmam esse præcipimus, quem considerat Lucas de Pen. in l. 1. in princip. C. de suscepto Præp. & Arca. libro 10. ad hoc, scilicet, qualiter eligantur susceptores. Susceptoresque dicuntur teste Otamano, De verbis juris, verbo. Susceptores, qui vulgo Receptores, qui, quæ principis arario debebantur, recipiebant, eorumque munus erat annuum, Exactores namque collectarum per Praesidem & Rectores civitatis sunt ¶ eligendi, ut inquit text. & ibi notant Doctores. Præcipue Jacob. Rebus. in l. exactores. C. de suscepto. Præp. & Arc. libro 10. cum ipsorum Rectorum ac Praesidis periculo cedat mala administratio, ut denotatur in presentibus, & clarus in l. 7. infra isto tit. & lib.

Ibi, Que los Regidores. Junctis verbis sequentibus, Fagan pregonar publicamente. Hic habes text. prætantem, quod officialibus communibus presentibus debet fieri subhastatio hæc, ¶ prout & de jure erat, ut apparet ex dictis per Bertachi. in Tract. de Gabell. 2. part. numer. 17. & probatur ex text. in dict. l. exactores. C. de suscepto. Præp. & Arcan. libr. 10. & quoto tempore sunt ¶ sub-

hastande res, ultra dicta per nos in titulis præcedentibus, scilicet in l. 2. num. 9. cum sequent. tituli præcedentis. vide per Iod. Danhaude. in Tract. de subhastatio. c. 5. in Girond. de Gabell. 1. part. in prin. num. 18.

Ibi, Contentando en ellos, de buenas fianças. Idem enim regulare est in locationibus Gabellarum, vel in exactionibus earum nomine Regis, ut apparet ex titulis & legibus hujus libri 9. & hoc sive majores, sive minores sint conductores, vel exactores earum, ¶ ut inquit Lafare, de decim. vend. cap. 18. num. 16. usque ad. 20.

IN LEGEM QUINTAM.

- 1 Fraudator dolosus tenetur refarcire damnum illatum parti ubi in l. 10. quod receptor & exactor debet esse de bonis populi hominibus, non vero de nobilibus.

SUMMARIUM.

Quando & quomodo fideles exactores tenentur reddere rationem conductori Gabellarum.

Ibi, Y que la dicha cuenta den por menudo. Sed an credetur eis de parva quantitate Vide Aviles cap. 30. præo. num. 2. & 3. fol. 215.

Ibi, Que lo paguen con las seenas. Ad quam penam, & ad rei restitutionem in foro contentioso tenebitur, in foro tamen conscientie ad restitutionem, non autem ad penam, quia non debetur in conscientia penam ante condemnationem, ut & alibi late dictum per nos remanet. Ulterius etiam tenebitur talis dolosus fraudator refarcire damnum ¶ ex hoc parti illatum, ex dictis per Minchaca de Success. creat. §. 28. num. 28. verfic. illud dubium est cum sequent.

IN LEGEM SEPTIMAM.

SUMMARIUM.

Nominantes receptores, vel conductores reddituum Regiorum tenentur ad omne periculum ob-

veniens: receptoresque si tenentur residere in loco illo, aliter refarcient damnum ex absentia proveniens.

Ibi, Sean tenudos de lo sacar por si y por sus bienes, lidem probat. l. 2. & l. securitates. & l. exal. oris. C. de suscepto. Præp. & Arch. lib. 10. ubi, ¶ glol. & Doctores. De l. 10. vide quæ diximus, in l. 1. ff. ff. in fin. tit. & lib. que similis est nostræ, &

eam allegat Lafare de Decim. vend. cap. 18. n. 65. in quantum receptorem inquit debere esse contributarium, ¶ vulgo, Pechero, nam ille qui non est, sed nobilis, non potest ad hoc compelli.

De lege. 11. ff. nostri tit. ibi, Segun las leyes. Dic, quæ pro lege. 5. supra isto tit. & lib. ponuntur.

De tit. 15. nihil commentatione eget titulus hic. 15.

TITULUS DECIMUS-SEXTUS.

De las Pagas que han de hazer los arrendadores, y fieles, a los que en ellos fueren librados.

Cum in precedente titulo dictum de libramentis, sive delegationibus sit, nunc sequitur subsequenter, De solutionibus faciendis illis, quibus delegationes hæ factæ sunt.

IN LEGEM PRIMAM.

SUMMARIUM.

- 1 Exactor Gabellarum vel conductor si alteri Gabellas, exactionem earum mandent au in subsidium ager Rex contra hunc secundum exactorem.
- 2 Conductor secundus si aufugiat, vel fiat non solvendo tenetur primus, qui non liberatur cedendo jura communitati contra secundum.
- 3 Pretium Gabellarum quo tempore Regi præstandum.

Ibi, Los arrendadores, fieles, y cogedores, que las tuvieren y recaudaren por menor. Sed quid si isti conductores, vel emptores Gabellarum locent vel vendant eas alteri, vel receptores illarum aliter mandent eas recipere & colligere, & primus conductor, emptor, vel receptor; factus sit non solvendo, an Rex vel communitas in subsidium agere poterunt contra secundum conductorem, emptorem vel receptorem ad pretium ¶ ut illud solvant temporibus hæ constitutis, & Bertachi. de Gabell. 2. part. num. 25. inquit quod sic, argum. l. 1. cum sequent. ff. de infir. & tenet Petr. de Wal. in Tract. Societ. 10. p. col. 1. ad fin. ubi etiam dicit quod si secundus conductor aufugiat, vel fiat non solvendo, tenetur primus, qui non liberatur cedendo ¶ communitati jura, & actiones contra secundum, per l. de illo, in princ. ff. pro socio. & ibi ipse Bertachi. in n. 31. discutit, cum n. sc. quo tempore pretium Gabellarum sit solvendum Regi, vel communitati vendenti, vel locanti, ¶ quod cum ex lege nostra sit definitum, nihil amplius est investigandum.

Ibi, Las paguen de la moneda que corriere en estas Arcevedo in Recopilacionem. Tomi VI.

Reynor al tiempo de las pagas. De quo dubitabat Abb. & ejus Additio. in cap. quanto. num. 12. 13. & 14. de jure jurand. & Calcane. consil. 14. & dixi remissive in l. 6. titu. 21. lib. 5. supra.

IN LEGEM TERTIAM.

- 1 Delegationes cum dantur in princip. anni antequam calculationes fiant, quid agendum erit.
- 2 Conductores Gabellarum dicentes non posse solvere delegationes, quomodo tenentur adire tempore hic limitato coram calculatoribus regis, aliter enim adstringentur solvere.

SUMMARIUM.

Liquidandum est cum conductoribus, id quod liquide constat, & remanet de redditibus Regis, ut sciatur quid sit in eis delegandum.

Ibi, Queriendo proceer. Idem erat provifum, Iper. l. exactores. C. de suscepto. Præp. & arcan. lib. 10. & ibi Rebus. & alij. & vide l. 7. infra isto titul. disponentem quid agendum sit cum delegationes ¶ dantur in princ. anni antequam calculationes fiant. & in l. 6. infra eod. providetur quomodo conductores dicentes non posse solvere delegationes tenentur adire in tempore hic limitato ¶ coram calculatoribus rei dominice, & quod si tunc non adierint, adstringantur solvere delegationes.

IN LEGEM DECIMAM.

- 1 Mandatum solvendi, hoc est, Libranças, si acceptatur exequi potest.
- 2 Calculatio, Vulgo, alcance, habet executionem paratam.
- 3 Subhastatio ultima, hoc est, El remate, an habeat executionem paratam.

SUMMARIUM.

Judices exequi debent delegationes & privilegia in personis & bonis receptorum, & qualiter fiat executio disponit lex nostra.

Ibi, *Que hazan entrega y execucion.* Hic habes text. probantem quod mandatum solvendi, hoc est, *libranças.* Si fuerit acceptatum, ut ex verbis sequent. ibi, *Accepiados.* habet executionem paratam, et inquit *Avenda. cap. 10. prae. num. 38. 2. part. & Aniles. cap. 10. prae. verb. Execucion. num. 35.* quos ita tenens allegat *Girona de Gabel. 2. part. §. 1. num. 18.* Ubi pro hoc allegat. *l. nostram, & l. 14. tit. 7. supra eodem.* quae est similis nostrae, & num. 19. inquit ipse *Girona* quod calculatio. *Vulgo Alcance,* habet executionem paratam, et quod intelligo, si per partes est approbatum, vel si per calculatores dum tamen sint conformes, & per judicem approbatam calculationem, secundum tenorem novi capituli, *De Cortes,* nunc noviter in hac *Recopilacion* inserti, de quo meminit *Gutierrez, lib. 1. Pract. quest. q. 37. per totam.* Ubi & nos allegat in hac materia sed an ultima subhastatio, hoc est *El remate,* habeat executionem paratam, et examinat *Girona, ubi supra, n. 14. cum seq.* Ubi ponit difficultatem, an habeat talis subhastatio clausulam guarantee, vel non, & licet ipse velit in subhastationibus *Gabellarum,* non esse necessariam illam clausulam, sed sufficere, *El remate,* ut executio locum habeat, si iudicis auctoritate fiat, ego tamen crederem non sufficere, nisi habeat illam clausulam guarantee, quae iam per cordatos *Tabelliones* apponi solet *En el remate,* aliter enim etiam si iudice praesente & cum ejus auctoritate fieret hac ultima subhastatio, non exequeretur nisi & ipse iudex tunc uteretur illa clausula *Judicum chartulariorum,* qui statim in ipso remate condemnant ipsum conductorem ad solvendum, & sic scribitur per *tabellionem,* prout iudices *Ecclesiastici* faciunt quotidie dum praesentes sunt locationibus *decimarum* ac bonorum *Ecclesiasticorum,* tunc enim idem hoc importat, quod dicta clausula guarantee, aliter enim exequi non posset *El remate,* in quo haec, vel dicta clausula non apponeretur, & id decerpitur ex verbis nostri text. ibi, *Otras recaudos que les fueren mostrados, que traxeren aparejada execucion.* Sed secundum communem, ubi non est dicta clausula, non datur executio, ut dixi. *l. 1. tit. 2. lib. 4. supra n. 53. cum sequen.* Ergo habemus hic text. hoc probantem, licet iudices parum ad haec advertant, & male, cum advertere deberent, & alia in propositum nostrae legis dixi in *l. 14. tit. 7. supra eodem libro.*

Ibi, *Entrante que los bienes se venden y rematan, les prendan los cuerpos, y les tengan presos.* Idem disponit. *l. 14. tit. 7. supra eod. lib.* ubi & alia diximus in *glos. Que sus cuerpos.*

IN LEGEM UNDECIMAM.

De qua diximus in *l. 14. titulo septimo supra eod.*

SUMMARIUM.

Conductores Gabellarum presentes debent esse in loco tempore quo faciendae sunt solutiones creditoribus de legatis, sub nostri text. penis.

Ibi, *Tmas cien maravedis cada dia para sus costas.* Et insuper expensas litis duplicatas ut probatur in *l. 21. infra isto tit.* ubi & disponitur poena contra judicem negligentem circa solutiones has faciendas, ut & in *l. 17. tit. 7. supra isto lib.* disponebatur contra iudices negligentes in facienda executione, vel in vendendis pignorum captis pro solutione debitorum, tenentur enim residere conductores in suis locis, ut inquit. *l. 16. infra eod.*

IN LEGEM DECIMAM-QUARTAM.

SUMMARIUM.

Penas contra conductores reddituum Regiorum reassumens primam consorvam.

Ibi, *Orlenamos, y mandamos* Eam in hoc allegat *Avenda. capitulo 19. prae. numero 22. libro primo, & Lafarte de Decim. vend. c. 18. numero 8.* & vide text. *l. 4. tit. 4. lib. 1. supra* contra clericum habentem quitantiam a Rege & declinantem ejus forum.

IN LEGEM DECIMAM-QUINTAM.

SUMMARIUM.

Conductor vel receptor Gabellarum pro solvenda delegationum summis harateriam non committant sub nostri text. penas.

Ibi, *no lleve cohecho alguno por los libramientos.* Item disponunt augendo poenas. *l. 19. infra isto tit. & lib. & l. 20. tit. 11. supra eod. lib.* quae augent poenas nostrae legis & nostram legem allegant *Avend. cap. 2. prae. num. 5. in fin. lib. 2. & glos. Mengnado. l. 25. tit. 9. part. 2. per text. ibi* sed cum lex nostra poenam dupli imponat, & dicitur. *ll. 19. infra eod. & 20. dict. tit. 11. supra eod.* poenam septupli, omnino dicendum est in poenae impositionem legem nostram correctam per illas tanquam noviores quoad hanc dupli poenam, nam erit septuli, & vide per *d. l. 19. quomodo haec declarantur & limitantur, per legem. 21. eod. tit. 11.* limitatur alio modo, & in *l. 22. ibidem* ponitur etiam poena contra conductores Regis ob dilatam solutionem aliquid recipientes.

De lege 16. vide *l. 11. supra isto. tit.* Poenas imponentem talibus conductoribus vel receptoribus absentantibus se a loco.

IN LEGEM DECIMAM-SEPTIMAM.

- 1 Verbum nostra legis, *Otras, de similibus intelligendum est, & num. 2.*
- 2 Administrantibus aliena regulariter contrahere prohibendum & numero 3.

3 Administrantibus non licet pecuniam administrationis in suos usus convertere, & num. 4.

SUMMARIUM.

Officiales calculatorum rei dominice thesaurarii, vel receptores harateriam non committant sub nostri text. penas.

Ibi, *Ni otras personas algunas,* de similibus praecedentibus et intelligenda esse verba haec tenendum censo: nam dictio illa, *Otras, Latine,* alius, alia, aliud, est repetitiva similitum, secundum *Bald. in l. conventiculum C. de Epis. & cler. idque sic esse desumitur ex finalibus verbis nostrae legis, ibi, hasta que haya juramento el recaudador o quien su poder oviere.* Dum ibi cum receptore concludit, vel cum eo, qui ab eo causam habet, ut prius quam delegatio aliqua fiat, iure ipse receptor vel ab eo mandatum habens adimpleturos sese esse dispositionem nostri text. Ergo sequitur manifestissime legem nostram in officialibus Regis loqui, non vero in aliis extraneis, verbaque et illa alia nostri text. de qualiter estado y condicion, preeminencia y dignidad que sean. non obstant, nam intelligi debent dum tamen rei dominice curam habeant: aliter enim si de quibuscumque intelligerentur

verba haec, extraherentur a materia nostri tituli, & leges secundum Rubricam sub qua sita sunt intelligenda veniunt, & ratio differentiae ad oculos patet: nam in iis officialibus facilius dolis locus aperiretur, si sibi esse permissum legi nostrae contravenire, quod secus in aliis qui officiales non sunt, & sic mihi videtur tenendum, dum tempus occurrerit, iudicare supra hoc habens, latius pensabit, & de stylo ac consuetudine, quae est optima legum interpretis se informabit.

Ibi, *de baratar, ni comprar tierras.* Regulariter enim personis aliena administrantibus id prohibendum et reperimus, ex text. in *l. non licet. ff. de contrab. emptio.* Cujus verba sunt, non licet ex officio quod quis administrat emere quid per se, vel aliam personam, ex text. in *l. 23. tit. 11. lib. 5. supra ubi. num. 1. & sequent.* plura diximus. Sicut & non possunt pecuniam Regis in suos usus convertere, sub gravibus poenis, vel pecuniam publicam et usurpare ex *l. si. C. de 4 cond. in pub. horreis l. 14. tit. 14. p. 7. Avenda. cap. 10. prae. n. 34. lib. 2. & l. 2. C. de frum. Urb. Constan. late Ripa de peste, tit. de Remed. ad cons. uber. in principio.*

De lege 19. vide quae diximus in *l. 15. supra isto. tit. & lib.*

De *l. 21. vide l. 11. supra isto tit. & lib.* ubi diximus, & sic fit. ille finitur.

